Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

19 päivänä syyskuuta 2019 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Moottoriajoneuvot – Asetus (EY) N:o 715/2007 – 6 artiklan 1 kohdan ensimmäinen virke – Ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot – Valmistajan velvollisuudet itsenäisiin toimijoihin nähden – Vapaa ja standardoitu pääsy kyseisiin tietoihin – Menettelyt – Syrjintäkielto

Asiassa C-527/18,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesgerichtshof (liittovaltion ylin yleinen tuomioistuin, Saksa) on esittänyt 21.6.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 13.8.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Gesamtverband Autoteile-Handel eV

vastaan

KIA Motors Corporation,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Arabadjiev sekä tuomarit T. von Danwitz, C. Vajda, P. G. Xuereb (esittelevä tuomari) ja A. Kumin,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Gesamtverband Autoteile-Handel eV, edustajanaan M. Sacré, Rechtsanwalt,

– KIA Motors Corporation, edustajinaan T. Kopp, R. Polley ja W. Holzapfel, Rechtsanwälte,

– Euroopan komissio, asiamiehinään M. Huttunen, J. Hradil ja A. C. Becker,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta 20.6.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2007 (EUVL 2007, L 171, s. 1) 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Gesamtverband Autoteile-Handel eV (jäljempänä Gesamtverband), joka on moottoriajoneuvojen varaosien tukkukaupan alaa edustava yhdistys, ja toisaalta KIA Motors Corporation (jäljempänä KIA), joka on eteläkorealainen moottoriajoneuvojen valmistaja, ja joka koskee tilannetta, jossa kyseinen valmistaja on kieltäytynyt antamasta itsenäisille toimijoille pääsyä ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin muodossa, joka mahdollistaa kyseisten tietojen sähköisen käsittelyn.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus N:o 715/2007

3 Asetuksen N:o 715/2007 kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Ajoneuvojen korjaamiseen tarvittavien tietojen rajoittamaton saatavuus teknisten tietojen hakemiseen soveltuvien standardoitujen hakukeinojen avulla sekä tehokas kilpailu ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietopalveluiden markkinoilla ovat tarpeen parannettaessa sisämarkkinoiden toimintaa, erityisesti tavaroiden vapaan liikkuvuuden, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamista koskevan vapauden suhteen. Suuri osa tällaisista tiedoista koskee ajoneuvojen sisäisiä valvontajärjestelmiä (on-board diagnostic, OBD) ja niiden yhteentoimivuutta ajoneuvojen muiden järjestelmien kanssa. On aiheellista säätää teknisistä eritelmistä, joita olisi noudatettava valmistajien verkkosivuilla, sekä kohdennetuista toimista, joilla varmistetaan, että pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) voivat saada nämä tiedot kohtuullisin ehdoin. Sidosryhmien myötävaikutuksella hyväksytyt yhteiset standardit, kuten [Organization for the Advancement of Structured Information Standards (OASIS)]-formaatti, voivat helpottaa valmistajien ja palveluntarjoajien välistä tietojenvaihtoa. Siksi on järkevää vaatia aluksi käyttämään OASIS-standardin muotoisia teknisiä eritelmiä ja kehottaa komissiota pyytämään [Euroopan standardointikomiteaa (CEN) tai kansainvälistä standardisoivaa järjestöä (ISO)] kehittämään tätä muotoa vakioformaatiksi, jotta OASIS-formaatti voidaan aikanaan korvata.”

4 Kyseisen asetuksen 27 perustelukappaleen mukaan asetuksen tavoitteena on ”sisämarkkinoiden toteuttaminen ottamalla käyttöön moottoriajoneuvojen päästöjä koskevat yhteiset tekniset vaatimukset ja takaamalla, että riippumattomat toimijat saavat ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot samalla tavoin kuin valtuutetut jälleenmyyjät ja korjaamot”.

5 Mainitun asetuksen 3 artiklan otsikkona on ”Määritelmät”, ja kyseisen artiklan 14 ja 15 alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa ja sen täytäntöönpanotoimenpiteissä tarkoitetaan

– –

14) ’ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavilla tiedoilla’ kaikkia ajoneuvon vianmääritystä, huoltoa, tarkastusta, määräaikaishuoltoa, korjaamista, uudelleenohjelmointia tai uudelleenalustusta koskevia tietoja, jotka valmistajat antavat valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille, mukaan luettuina kaikki muutokset ja lisäykset tällaisiin tietoihin. Näihin tietoihin sisältyvät kaikki tiedot, joita tarvitaan osien tai laitteiden asentamiseen ajoneuvoihin;

15) ’riippumattomalla toimijalla’ muita yrityksiä kuin valtuutettuja jälleenmyyjiä ja korjaamoja, jotka osallistuvat suoraan tai välillisesti moottoriajoneuvojen korjaukseen ja huoltoon, erityisesti korjausliikkeitä, korjauslaitteiden tai -työkalujen tai varaosien valmistajia tai jälleenmyyjiä, teknisten tietojen julkaisijoita, autokerhoja, tiepalveluiden tarjoajia, tarkastus- ja testauspalveluiden tarjoajia sekä koulutuspalveluita vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen laitteita asentaville, valmistaville ja korjaaville yrityksille tarjoavia yrityksiä.”

6 Asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan, jonka otsikkona on ”Valmistajan velvollisuudet, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Valmistajan on annettava standardoidun hakutoiminnon avulla itsenäisille toimijoille vapaa ja standardoitu pääsy ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin verkkosivustojen kautta helposti ja nopeasti sekä tavalla, joka ei ole syrjivä verrattuna valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille annettuihin mahdollisuuksiin tai myönnettyyn pääsyyn. Tämän tavoitteen toteuttamisen helpottamiseksi tiedot on annettava yhdenmukaisella tavalla, aluksi OASIS-formaatin (Organization for the Advancement of Structured Information Standards) teknisten vaatimusten mukaisesti. – –”

7 Asetuksen 8 artiklan otsikkona on ”Täytäntöönpanotoimenpiteet”, ja kyseisessä artiklassa säädetään seuraavaa:

”Ne 6 ja 7 artiklan täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet, joilla muutetaan tämän asetuksen muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään 15 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun valvonnan käsittävän sääntelymenettelyn mukaisesti. Tähän kuuluu teknisten erittelyjen määrittely ja ajan tasalle saattaminen siltä osin kuin on kyse tavasta, jolla OBD-järjestelmää koskevat sekä ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot on annettava, jolloin on kiinnitettävä erityistä huomiota pk-yritysten erityistarpeisiin.”

Asetus N:o 692/2008

8 Asetuksen N:o 715/2007 täytäntöönpanosta ja muuttamisesta 18.7.2008 annettua asetusta (EY) N:o 692/2008 (EUVL 2008, L 199, s. 1) on muutettu 8.6.2011 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 566/2011 (EUVL 2011, L 158, s. 1) (jäljempänä asetus N:o 692/2008) muun muassa valmistajien ja itsenäisten toimijoiden väliseen osatietoja koskevaan vaihtoon liittyvien menettelyjen vahvistamiseksi.

9 Asetuksen N:o 692/2008 13 artiklan otsikkona on ”Ajoneuvon OBD-järjestelmän sekä ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuus”, ja kyseisen artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Valmistajien on [asetuksen N:o 715/2007] 6 ja 7 artiklan sekä tämän asetuksen liitteen XIV nojalla varmistettava asianmukaisilla järjestelyillä ja menettelyillä, että – – ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot ovat helposti saatavilla.”

10 Asetuksen N:o 692/2008 liitteessä XIV oleva 2.1 kohta kuuluu seuraavasti:

”Verkkosivustojen kautta tarjottavien – – ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen on vastattava – – OASIS-asiakirjassa SC2-D5, Format of Automotive Repair Information, – – OASIS-asiakirjan SC1-D2, Autorepair Requirements Specification – – luvuissa 3.2, 3.5 (paitsi 3.5.2), 3.6, 3.7 ja 3.8 määriteltyjä teknisiä eritelmiä, ja niissä on käytettävä vain avoimia teksti- ja kuvaformaatteja, joita voidaan katsella ja tulostaa vakiomallisilla valmisohjelmistoilla, jotka ovat vapaasti saatavilla, helppoja asentaa ja yhteensopivia yleisesti käytössä olevien tietokoneiden käyttöjärjestelmien kanssa. – – Tietojen jäljentämisestä tai uudelleenjulkaisemisesta on neuvoteltava suoraan asianomaisen valmistajan kanssa. – –

Tiedot kaikista ajoneuvon osista, joilla ajoneuvon valmistaja on varustanut ajoneuvon, sellaisena kuin se voidaan tunnistaa ajoneuvon tunnusnumeron (VIN) ja mahdollisten lisäperusteiden, kuten akselivälin, moottorin tehon ja viimeistelytason tai -vaihtoehtojen avulla, ja jotka voidaan korvata varaosilla, joita ajoneuvon valmistaja tarjoaa valtuuttamilleen korjaamoille tai jälleenmyyjille taikka kolmansille osapuolille viittaamalla alkuperäiseen osanumeroon, on tarjottava saataville tietokannassa, joka on helposti riippumattomien toimijoiden saatavilla.

Tähän tietokantaan on sisällytettävä VIN, alkuperäiset osanumerot, alkuperäiset osien nimet, kelpoisuustiedot (kelpoisuuden alkamis- ja päättymispäivät), asennustiedot ja tarvittaessa rakennepiirteet.

Tietokannan sisältöä on säännöllisesti päivitettävä. Näihin päivityksiin on sisällytettävä erityisesti kaikki yksittäisiin ajoneuvoihin niiden tuotannon jälkeen tehdyt muutokset, jos nämä tiedot ovat valtuutettujen jälleenmyyjien saatavilla.”

Asetus N:o 566/2011

11 Asetuksen N:o 566/2011 12 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Jotta ajoneuvon korjaus- ja huoltotietopalveluiden markkinoilla varmistetaan tehokas kilpailu ja jotta voidaan selventää, että kyseisiin tietoihin kuuluvat myös tiedot, jotka on toimitettava muille riippumattomille toimijoille kuin korjaamoille, jolloin varmistetaan, että riippumattomat ajoneuvojen korjaus- ja huoltomarkkinat kokonaisuudessaan voivat kilpailla valtuutettujen jälleenmyyjien kanssa riippumatta siitä, antaako ajoneuvon valmistaja tällaiset tiedot valtuuttamilleen jälleenmyyjille ja korjaamoille suoraan, on tarpeen tehdä lisäselvennyksiä, jotka koskevat [asetuksen N:o 715/2007] nojalla toimitettavien tietojen yksityiskohtia.”

Saksan oikeus

12 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että Gesamtverband vetoaa siihen, että sopimattoman kilpailun estämisestä annetun lain (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb, jäljempänä UWG) – sekä sellaisena kuin se oli voimassa 10.12.2015 saakka (jäljempänä UWG:n aiempi versio) että sellaisena kuin se on voimassa kyseisen ajankohdan jälkeen (jäljempänä UWG:n uusi versio) – tiettyjä säännöksiä on rikottu.

13 UWG:n aiemman version 4 §:n 11 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Sopimattomaan menettelyyn syyllistyy erityisesti henkilö, joka

– –

11. menettelee sellaisen lainsäädännön vastaisesti, jolla on tarkoitus säännellä myös markkinakäyttäytymistä markkinatoimijoiden edun mukaisesti.”

14 Kyseinen säännös on UWG:n uudessa versiossa korvattu 3a §:llä, jossa säädetään seuraavaa:

”Sopimattomaan menettelyyn syyllistyy henkilö, joka menettelee sellaisen lainsäädännön vastaisesti, jolla on tarkoitus säännellä myös markkinakäyttäytymistä markkinatoimijoiden edun mukaisesti, jos rikkominen on omiaan vahingoittamaan tuntuvasti kuluttajien, kilpailijoiden tai muiden markkinatoimijoiden etuja.”

15 Sekä UWG:n aiemman että uuden version 8 §:n 1 momentin ensimmäisessä virkkeessä säädetään mahdollisuudesta nostaa sellaista henkilöä vastaan, joka on syyllistynyt kyseisen lain 3 ja 7 §:ssä tarkoitettuun sopimattomaan liiketoimeen, kanne, jossa vaaditaan määräystä liiketoimen välittömästä lopettamisesta (poistamismääräys) tai – uusimisvaaran tilanteessa – tulevaisuuteen suuntautuvaa vastaavien liiketoimien kieltoa (pidättäytymismääräys). UWG:n aiemman version 3 §:n 1 momentin mukaan sopimaton menettely on lainvastainen silloin, kun se on omiaan vahingoittamaan tuntuvasti kuluttajien, kilpailijoiden tai muiden markkinatoimijoiden etuja. UWG:n uuden version 3 §:n 1 momentin mukaan sopimattomat liiketoimet ovat lainvastaisia.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

16 Gesamtverbandilla ja sen jäseninä olevilla itsenäisillä toimijoilla on KIA:n myymien ajoneuvojen osalta pelkkä lukuoikeus tietokantaan, johon on tallennettu asetuksen N:o 715/2007 3 artiklan 14 alakohdassa tarkoitettuja kyseisten ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen liittyviä tietoja.

17 Gesamtverband vaati itselleen ja jäsenilleen mahdollisuutta saada tietokannasta tietoja muodossa, joka mahdollistaisi kyseisten tietojen sähköisen käsittelyn.

18 Gesamtverband saattoi tämän jälkeen asian vireille Landgericht Frankfurt am Mainissa (Frankfurt am Mainin alueellinen alioikeus, Saksa), jossa se vaati, että KIA määrättäisiin tarjoamaan kyseiset tiedot sen ja sen jäsenten saataville vaaditussa muodossa. Mainittu tuomioistuin tuomitsi KIA:n Gesamtverbandin vaatimusten mukaisesti. Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Frankfurt am Mainissa toimiva osavaltion ylioikeus, Saksa), johon KIA valitti alioikeuden tuomiosta, katsoi, ettei asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdassa velvoitettu KIA:ta antamaan Gesamtverbandille ja sen jäsenille pääsyä kyseisiin tietoihin sähköisen käsittelyn mahdollistavassa muodossa. Ylioikeus katsoi, että riitti, että itsenäisille toimijoille annettiin ainoastaan lukuoikeus kyseisiin tietoihin, koska tietojen tarjoaminen saataville mainitulla tavalla ei merkinnyt syrjintää yhtäältä kyseisten toimijoiden ja toisaalta KIA:n jälleenmyyjien ja sopimuskorjaamojen välillä. KIA teki ylioikeuden tuomiosta Revision-valituksen ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen eli Bundesgerichtshofiin (liittovaltion ylin yleinen tuomioistuin, Saksa).

19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että sen käsiteltävänä olevan asian ratkaisu riippuu siitä, onko tapa, jolla KIA tarjoaa kyseiset tiedot itsenäisten toimijoiden saataville, asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen mukainen vai edellytetäänkö kyseisessä säännöksessä päinvastoin sitä, että tällaiset tiedot tarjotaan saataville muodossa, joka mahdollistaa niiden sähköisen käsittelyn.

20 Mainittu kansallinen tuomioistuin toteaa, että vaikka pääsy ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin muodossa, joka mahdollistaa sen, että itsenäiset toimijat voivat käsitellä niitä sähköisesti, vaikuttaa myönteisesti sisämarkkinoiden toimintaan ja edistää tehokasta kilpailua ajoneuvon korjaus- ja huoltotietopalveluiden markkinoilla, asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen sanamuodosta tai kyseisessä säännöksessä

olevasta viittauksesta OASIS-formaattiin ei vaikuttaisi seuraavan velvollisuutta tietojen saattamiseen itsenäisten toimijoiden tarjolle muodossa, joka mahdollistaa niiden käsittelemisen sähköisesti. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa myös, että kun otetaan huomioon asetuksen N:o 692/2008 liitteessä XIV olevan 2.1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen ja neljäs virke ja toinen alakohta ja mainitun 2.1 kohdan syntyhistoria, asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä voitaisiin tulkita siten, ettei valmistaja ole velvollinen saattamaan kyseisiä tietoja tarjolle muodossa, joka mahdollistaa niiden sähköisen käsittelyn. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa myös, että tällaista tulkintaa tukee lisäksi komission aikomus vahvistaa uudessa tyyppihyväksyntää koskevassa puiteasetuksessa velvollisuus saattaa kyseiset tiedot itsenäisten toimijoiden tarjolle koneellisesti luettavien tietueiden muodossa, joka mahdollistaa niiden sähköisen käsittelyn.

21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa lisäksi, että unionin tuomioistuimen on täsmennettävä myös asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetyn syrjintäkiellon laajuutta sellaisessa tilanteessa, josta on kyse pääasiassa ja jossa moottoriajoneuvojen valmistaja on antanut valtuutettujen jälleenmyyjien ja korjaamojen käyttöön täydentävän tiedotuskanavan alkuperäisten varaosien myyntiä varten ja turvautunut tältä osin tietopalvelujen tarjoajaan.

22 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää niistä tiedotuskanavista, joita itsenäiset toimijat voivat käyttää, että KIA antaa alkuperäisosien luettelonsa käyttöön LexCom-nimiselle yritykselle, joka antaa itsenäisille korjaamoille mahdollisuuden etsiä KIA:n alkuperäisiä varaosia ajoneuvon tunnusnumeron avulla partslink24-internetportaalissaan. Mainittu tuomioistuin huomauttaa, ettei Gesamtverband ole väittänyt, että KIA:n valtuutetut jälleenmyyjät ja sopimuskorjaamot saisivat tiedotuskanaviensa kautta ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja, jotka olisivat kattavampia tai parempia kuin ne tiedot, joita itsenäiset toimijat voivat saada KIA:n internetportaalia käyttämällä.

23 Bundesgerichtshof on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko valmistajan annettava asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti itsenäisille toimijoille toimitettavat tiedot muodossa, joka mahdollistaa niiden käsittelemisen sähköisesti?

2) Onko kyseessä asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä kielletty itsenäisten toimijoiden syrjintä, jos valmistaja ottaa tietopalvelujen tarjoajaa käyttämällä käyttöön uuden tiedotuskanavan alkuperäisten varaosien valtuutetuissa jälleenmyyntiliikkeissä ja korjaamoissa tapahtuvaa myyntiä varten?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

24 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä tulkittava siten, että moottoriajoneuvojen valmistajien on annettava itsenäisille toimijoille pääsy ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin muodossa, joka mahdollistaa kyseisten tietojen sähköisen käsittelyn.

25 Kyseisen säännöksen mukaan valmistajan on annettava standardoidun hakutoiminnon avulla itsenäisille toimijoille vapaa ja standardoitu pääsy ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin verkkosivustojen kautta helposti ja nopeasti sekä tavalla, joka ei ole syrjivä verrattuna valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille annettuihin mahdollisuuksiin tai myönnettyyn pääsyyn.

26 Tästä on todettava, ettei asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen sanamuoto sellaisenaan mahdollista vastaamista ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämään kysymykseen, koska kyseisessä säännöksessä ensinnäkin todetaan ainoastaan, että muodon, jossa kyseiset tiedot on annettava käyttöön, on oltava standardoitu, joten kyseisen täsmennyksen perusteella ei voida määrittää, onko mainittuihin tietoihin annettava ainoastaan lukuoikeus vai onko kyseiset tiedot tarjottava saataville muodossa, joka mahdollistaa niiden sähköisen käsittelyn.

27 Sekä asetuksen N:o 715/2007 kahdeksannesta perustelukappaleesta ja 6 artiklan 1 kohdan toisesta virkkeestä että asetuksen N:o 692/2008 liitteessä XIV olevan 2.1 kohdan ensimmäisestä alakohdasta nimittäin seuraa, että standardoitu muoto on ymmärrettävä siten, että asianomaisten tietojen on vastattava OASIS-standardin teknisiä vaatimuksia, jotta relevantit tekniset tiedot voidaan löytää ja jotta tietojenvaihtoa voidaan helpottaa. Kyseisestä standardista ei ilmene, että siinä velvoitettaisiin valmistajat antamaan pääsy kyseisiin tietoihin muodossa, joka mahdollistaa tietojen sähköisen käsittelyn, varsinkaan kun sekä ainoastaan lukemisen mahdollistava muoto että muoto, joka mahdollistaa tietojen sähköisen käsittelyn, mahdollistavat haluttujen teknisten tietojen löytämisen ja helpottavat samalla tietojenvaihtoa.

28 Seuraavaksi on todettava, että vaikka asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen sanamuodon mukaan valmistajat ovat velvollisia antamaan ”vapaan pääsyn” ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin, tietojen tarjoamista saataville siten, että niihin on vain lukuoikeus, ei – toisin kuin Gesamtverband ja komissio väittävät – voida pitää kyseisiin tietoihin pääsyn rajoittamisena. Koska kyseisessä säännöksessä tehdään ero yhtäältä annettavan tietoihin pääsyn, jonka on oltava ”vapaa”, ja toisaalta sen muodon välillä, jossa tietoihin pääsy on annettava, pääsyn vapaus viittaa niiden tietojen varsinaiseen sisältöön, jotka on tarjottava itsenäisten toimijoiden saataville, eikä saataville tarjoamiseen liittyviin menettelyihin.

29 Lopuksi on todettava, että se, että kyseisten tietojen on asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen nojalla oltava saatavilla helposti ja nopeasti, ei merkitse sitä, että tietojen pitäisi olla saatavilla muodossa, joka mahdollistaa niiden sähköisen käsittelyn. Sama toteamus koskee asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan toisesta virkkeestä seuraavaa vaatimusta siitä, että kyseiset tiedot on esitettävä yhdenmukaisesti, koska kyseisen tavoitteen täyttyminen varmistetaan lisäksi standardoidun muodon käyttämisellä.

30 Unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että unionin oikeuden säännöksen tulkitsemiseksi on otettava huomioon sen sanamuodon lisäksi sen asiayhteys sekä sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa se on (ks. mm. tuomio 17.4.2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Myös unionin oikeuden säännöksen syntyhistoriasta voi ilmetä sen tulkinnan kannalta merkityksellisiä seikkoja (tuomio 10.12.2018, Wightman ym., C-621/18, EU:C:2018:999, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

31 Asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen asiayhteydestä on ensiksi muistettava, että asetuksen N:o 692/2008 liitteessä XIV olevan 2.1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään ensinnäkin, että itsenäisen toimijan, joka haluaa ”jäljentää tai uudelleenjulkaista” kyseisiä tietoja, on neuvoteltava suoraan asianomaisen valmistajan kanssa. Tästä säännöksestä ilmenee, että komissio, jolle asetuksen N:o 715/2007 8 artiklassa annetaan tehtäväksi hyväksyä kyseisen asetuksen 6 artiklan täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet, vaikuttaa itse tukeutuneen siihen olettamukseen, että asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä edellytetään ainoastaan pelkkään lukuoikeuteen perustuvaa pääsyä kyseisiin tietoihin.

32 Toiseksi asetuksen N:o 692/2008 liitteessä XIV olevan 2.1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot on tarjottava saataville ”tietokannassa”, täsmentämättä kuitenkaan, että pääsy kyseisiin tietoihin on annettava muodossa, joka mahdollistaa tietojen sähköisen käsittelyn. Tästä seuraa, että ainoa velvollisuus, joka kyseisessä säännöksessä asetetaan valmistajalle, koskee tietokannan perustamista. Näin ollen niistä menettelyistä, joilla

itsenäiset toimijat voivat tutustua tällaisessa tietokannassa oleviin tietoihin, eli siitä, onko niillä ainoastaan lukuoikeus tällaisiin tietoihin tai voivatko ne saada tiedot käyttöönsä muodossa, joka mahdollistaa tietojen sähköisen käsittelyn, ei säädetä mainitussa 2.1 kohdassa.

33 Lisäksi on selvää, että komissio harkitsi asetuksen N:o 566/2011 laatimisen yhteydessä asetuksen N:o 692/2008 liitteessä XIV olevan 2.1 kohdan muuttamista siten, että pääsy kyseisiin tietoihin tai ainakin osaan niistä muodossa, joka mahdollistaa tietojen sähköisen käsittelyn, säädettäisiin pakolliseksi. Tätä komission ehdotusta ei kuitenkaan sisällytetty asetuksen N:o 566/2011 lopulliseen versioon. Koska komissio asetuksen N:o 566/2011 12 perustelukappaleen mukaan totesi, että ”on tarpeen tehdä lisäselvennyksiä, jotka koskevat [asetuksen N:o 715/2007] nojalla toimitettavien tietojen yksityiskohtia”, voidaan todeta, että komissio katsoi mainittuna ajankohtana, että yhtäältä asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä ei vaadittu kyseisten tietojen tarjoamista saataville muodossa, joka mahdollistaa niiden sähköisen käsittelyn, ja että toisaalta ei ollut aiheellista säätää tällaisesta velvollisuudesta asetuksella N:o 566/2011.

34 Gesamtverbandin väitteen osalta siitä, että moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta 30.5.2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/858 (EUVL 2018, L 151, s. 1), jota kyseisen asetuksen 91 artiklan mukaan sovelletaan 1.9.2020 alkaen, olisi relevantti tulkittaessa asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä, on riittävää todeta, että nyttemmin asetuksen 2018/858 61 artiklan 1 kohtaan sisältyvä velvollisuus tarjota ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot itsenäisten toimijoiden saataville muodossa, joka mahdollistaa sähköisen käsittelyn, otettiin käyttöön vasta mainittua asetusta koskevan lainsäädäntömenettelyn yhteydessä. Näin ollen ei voida katsoa, että tällaisesta velvollisuudesta olisi säädetty jo asetuksessa N:o 715/2007.

35 Siltä osin kuin on toiseksi kyse asetuksen N:o 715/2007 tavoitteista, asetuksen kahdeksannesta ja 27 perustelukappaleesta ilmenee, että asetuksen tarkoituksena on takaamalla muun muassa kyseisten tietojen rajoittamaton saatavuus toteuttaa sisämarkkinat ja parantaa niiden toimintaa, jotta voidaan varmistaa tehokas kilpailu sekä ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen liittyvillä markkinoilla että ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietopalveluiden markkinoilla. Tämä tavoite seuraa myös asetuksen N:o 566/2011 12 perustelukappaleesta.

36 Tältä osin on todettava, että vaikka se, että kyseisiin tietoihin annettaisiin pääsy tavalla, joka mahdollistaisi kyseisten tietojen sähköisen hyödyntämisen, helpottaisi niiden käyttämistä mainittujen toimijoiden kannalta ja siten tukisi tehokkaan kilpailun varmistamista molemmilla kyseisistä markkinoista ja sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa, mikään ei osoita, että nämä päämäärät olisivat saavutettavissa vain velvoittamalla moottoriajoneuvojen valmistajat antamaan pääsyn kyseisiin tietoihin tällaisessa muodossa.

37 Kun edellä esitetty otetaan huomioon, ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä on tulkittava siten, ettei siinä velvoiteta moottoriajoneuvojen valmistajia antamaan itsenäisille toimijoille pääsyä ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin muodossa, joka mahdollistaa kyseisten tietojen sähköisen käsittelyn.

Toinen kysymys

38 Toisella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä tulkittava siten, että se, että moottoriajoneuvojen valmistaja ottaa valtuutettujen jälleenmyyjien ja korjaamojen hyväksi käyttöön täydentävän tiedotuskanavan alkuperäisten varaosien myyntiä varten käyttämällä tietopalvelujen

tarjoajaa, merkitsee kyseisessä säännöksessä tarkoitettua itsenäisten toimijoiden tietoihin pääsyyn liittyvää syrjintää suhteessa siihen tietoihin pääsyyn, joka valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille on annettu.

39 Tästä on muistettava, että asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä virkkeestä ilmenee, ettei itsenäisille toimijoille annettava pääsy kyseisiin tietoihin saa olla syrjivä valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille annettuun pääsyyn nähden, joten viimeksi mainittuja ei saa asettaa edullisempaan asemaan siltä osin kuin on kyse sekä saataville tarjottujen tietojen sisällöstä että menettelyistä, jotka liittyvät tietoihin pääsyyn.

40 Gesamtverband on pääasian yhteydessä väittänyt, että itsenäiset korjaamot, jotka tekevät haun LexCom-nimisen yrityksen partslink24-verkkosivustolla, voivat KIA-merkkisissä ajoneuvoissa käytettävien varaosien osalta löytää ainoastaan KIA:n valtuutettujen jälleenmyyjien alkuperäisiä varaosia, mikä on omiaan merkitsemään kilpailuetua viimeksi mainittujen hyväksi. Kyse ei kuitenkaan tässä tapauksessa ole sellaisesta syrjinnästä, jota tarkoitetaan asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, joka koskee ainoastaan kyseisiin tietoihin pääsyä, joka annetaan yhtäältä itsenäisille toimijoille ja toisaalta valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämistä toteamuksista kuitenkin ilmenee, ettei Gesamtverband ole väittänyt, että KIA:n valtuutetut jälleenmyyjät ja sopimuskorjaamot saisivat LexComin sopimusportaalin kautta ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja, jotka olisivat kattavampia tai parempia kuin ne tiedot, joita itsenäiset toimijat voivat saada KIA:n internetportaalia käyttämällä.

41 Kun edellä esitetty otetaan huomioon, toiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä on tulkittava siten, että se, että moottoriajoneuvojen valmistaja ottaa valtuutettujen jälleenmyyjien ja korjaamojen hyväksi käyttöön täydentävän tiedotuskanavan valtuutettujen jälleenmyyjien ja korjaamojen suorittamaa alkuperäisten varaosien myyntiä varten käyttämällä tietopalvelujen tarjoajaa, ei merkitse sellaista itsenäisten toimijoiden pääsyä tietoihin, joka olisi kyseisessä säännöksessä tarkoitetulla tavalla syrjivää suhteessa siihen tietoihin pääsyyn, joka valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille on annettu, silloin kun itsenäisillä toimijoilla on lisäksi ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin syrjimätön pääsy tarjottuun sisältöön ja valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille myönnettyyn pääsyyn nähden.

Oikeudenkäyntikulut

42 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta 20.6.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä on tulkittava siten, ettei siinä velvoiteta moottoriajoneuvojen valmistajia antamaan itsenäisille toimijoille pääsyä ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin muodossa, joka mahdollistaa kyseisten tietojen sähköisen käsittelyn.

2) **Asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä on tulkittava siten, että se, että moottoriajoneuvojen valmistaja ottaa valtuutettujen jälleenmyyjien ja korjaamojen hyväksi käyttöön täydentävän tiedotuskanavan valtuutettujen jälleenmyyjien ja korjaamojen suorittamaa alkuperäisten varaosien myyntiä varten käyttämällä tietopalvelujen tarjoajaa, ei merkitse sellaista itsenäisten toimijoiden pääsyä tietoihin, joka olisi kyseisessä säännöksessä tarkoitetulla tavalla syrjivää suhteessa siihen tietoihin pääsyyn, joka valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille on annettu, silloin kun itsenäisillä toimijoilla on lisäksi ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin syrjimätön pääsy tarjottuun sisältöön ja valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille myönnettyyn pääsyyn nähden.**

Allekirjoitukset